

Verbod op bio-grupstal?

De ontheffingsperiode voor biologische melkveebedrijven met aangebonden koeien loopt op 31 december 2013 af. Hoe het daarna verder moet met de ruim zestig bio-boeren met vee op een grupstal, is nog niet bekend. De Vereniging Natuurweide zoekt in overleg met belanghebbende partijen naarstig naar een oplossing.

In de biologische melkveehouderij geldt sinds 24 augustus 2000 een verbod op het aanbinden van runderen. Sindsdien mogen bio-boeren geen nieuwe grupstallen meer bouwen. Voor bestaande stallen is destijds een ontheffingsperiode ingesteld van tien jaar, gevolgd door een bedrijfspecifieke ontheffingsperiode van drie jaar, met aanvullende eisen aangaande uitloop. Nederland heeft daarmee de strengste eisen van Europa, aldus bestuurslid Harrie Janssen van de vereniging van biologische melkveehouders De Natuurweide. Voor kleine bedrijven tot maximaal tien runderen (inclusief jongvee) geldt een algemene ontheffing. Die is vooral ingesteld met het oog op zorgboerderijen, omdat het voor de cliënten veiliger is als de koeien aangebonden staan. „Toen het verbod in 2000 van kracht werd, waren er nog ongeveer 120 biologische melkveebedrijven met een grupstal”, vertelt Janssen. „Het idee was destijds dat de grupstal zo tegen 2013 wel zou zijn verdwenen. Sindsdien zijn ook veel bedrijven overgeschakeld op een ander systeem, of ze zijn gestopt. Maar volgens onze inventarisatie zijn er nu nog ruim zestig bedrijven waar nog dieren staan aangebonden.” Daarvan betreft het twintig à dertig bedrijven met aangebonden melkvee (van een geringe productie tot 250.000 kg melk) en ongeveer dertig waar alleen jongvee en/of droge koeien op de grup staan. Ook dat strookt straks niet met de certificering van biologisch leverancier.

Zoeken naar oplossing

Nederland telt 325 biologische melkveehouderijen. Het grupstalverbod heeft

daarmee invloed op een fors deel van de leveranciers. De ultieme consequentie zou zijn dat die grupstalboeren na 1 januari 2014 hun melk gangbaar moeten afzetten. De Ketenwerkgroep Zuivel van biologische ketenorganisatie Bionext zoekt nu naarstig naar een oplossing. In de werkgroep participeren de Natuurweide (vertegenwoordigd door Geartsje Postma en Harrie Janssen, tevens werkgroepvoorzitter), de Vereniging van Biologische Producenten en Skal. De Dierenbescherming, Wakker Dier en Demeter zijn toegevoegd als agenda-leden. Een verlenging van de ontheffingsperiode zit er in elk geval niet in; zoveel is wel duidelijk. De einddatum van 31 december 2013 staat vast, bevestigt een woordvoerder van het ministerie van Landbouw. Een optie die is besproken, is het oprekken van de ontheffing voor kleine bedrijven van maximaal tien naar maximaal vijftig runderen. Dat stuitte echter op ernstige bezwaren bij de andere organisaties binnen de ketenwerkgroep, aldus Janssen. De Natuurweide heeft nog twee andere

voorstellen gedaan. Een voorstel is om boeren die serieuze en concrete bouwplannen hebben voor een ander bedrijfssysteem, toch een à anderhalf jaar langer uitstel te verlenen dan tot eind 2013. „Sommige bedrijven hebben er misschien op gegokt dat het verbod niet definitief zou worden. In twaalf jaar kan er immers veel veranderen en niets is zo onbetrouwbaar als de overheid”, schetst Janssen. Voor bedrijven die niet kunnen of willen investeren, zou het dan wel einde oefening zijn.

Moderne grupstal

Een ander voorstel is dat er 'moderne' eisen komen waaraan een grupstal moet voldoen, bijvoorbeeld voor wat betreft de lengte van de standen, de kuubs inhoud van de stal en de maximale periode per jaar waarin koeien mogen staan aangebonden. Dat zou De Natuurweide graag zien. Janssen: „Een grupstal waar het plafond bij wijze van spreken op de rug van de koe ligt, dat kan niet meer. Maar er zijn ook mooie, moderne grupstallen waar ik mijn koeien liever in zou zien dan in sommige ligboxenstallen. Grupstalboeren zijn ook bij uitstek weidegangboeren. En er zijn boeren die nog graag een nieuwe grupstal zouden bouwen.”

De voorstellen worden nu in de Ketenwerkgroep Zuivel besproken. Voorzitter Janssen hoopt dat de partijen begin december met een eensluidend voorstel kunnen komen richting het ministerie van Economische Zaken, waarin landbouw is ondergebracht. ■

Gangbare grupstal buiten schot

Nederland telt nog bijna 1.700 melkveebedrijven waar wordt gemolken in een grupstal. Hoewel het aanbinden van koeien in de biologische houderij feitelijk al twaalf jaar verboden is, blijft de grupstal in de gangbare veehouderij nog buiten schot. Op internetfora wordt links en rechts wel eens gesuggereerd dat een dergelijk verbod eraan zit te komen, maar navraag bij het ministerie van Economische Zaken leert dat noch in Den Haag, noch in Brussel (Raad van Europa) daarop wordt gestudeerd. Een verbod is zeker niet binnen afzienbare tijd te verwachten, luidt het antwoord. Europees gezien zou dat ook vrijwel niet haalbaar zijn, gezien de grote aantallen koeien die in landen als Oostenrijk, Zwitserland en in het zuiden van Duitsland nog aangebonden staan, aldus een woordvoerder van het ministerie.